

त्तरिणे ऽभ्यवर्तत ३, ३५, ९५. — 4) sich befinden: पूर्वम् so v. a. obenan stehen R. 6, 1, 8. da sein: ममाप्येषा सदा — कृदि कामो ऽभिवर्तते MBh. 5, 6095. Statt finden UTTARAR. 39, 3 (32, 17). न च धर्मो ऽभ्यवर्तत vorhanden sein R. GORR. 2, 48, 4. — 5) zuwenden: तच्छीघ्रं दर्शनं मन्मभिवर्तन्तु (= अभिवर्तयन्तु Comm.) कार्पिणः so v. a. mögen vor mir erscheinen R. 7, 53, 25. — 6) fehlerhaft für अति in der Bed. bestegen HARIV. 4152 (अति die neuere Ausg.). verstreichen MBh. 13, 2900. 14, 367. (संनि ed. Bomb.). — Vgl. अभिवर्तिन्, ०वृत्ति, अनीवर्त. — caus. 1) überfahren: वर्तयत तपुषा चक्रियामि तम् RV. 2, 34, 9. — 2) überwinden: यस्यै देवा असुरान्-भ्यवर्तयन् AV. 12, 1, 5. अग्निं त्वा सोमो अनीवृत्तत् RV. 10, 174, 3. — 3) zum Herrn machen über (dat.): तेनास्मान्भि राष्ट्र्यां वर्तय RV. 10, 174, 1.

— समभि 1) sich Jmd nähern: यवीयसः कथं भार्या श्रेष्ठा धाता — समभिवर्तत सद्गतः सन् MBh. 1, 7261. auf Jmd losgehen 7, 1507. heran-, herbeikommen HARIV. 4934. 5007. — 2) wiederkehren, sich wiederholen SUCR. 2, 495, 3. — 3) anbrechen (von der Nacht) MBh. 5, 5134. — 4) sich verhalten: तूष्णीम् R. 7, 13, 15. — 5) fehlerhaft für समति in der Bed. vorüberziehen bei MBh. 5, 1299 nach der Lesart der ed. Bomb. (richtig समति ed. Calc.). entgegen, entrinnen Spr. 4388, v. 1. vernachlässigen, unberücksichtigt lassen: वचः MBh. 1, 6854. davonlaufen R. 2, 28, 8. verstreichen R. 1, 8, 10 (समभिवर्तत ed. Bomb.).

— अघ्व s. अघ्ववर्तिन्.

— अघ्व sich zuwenden: यथाहितस्यामोरङ्गारा अघ्ववर्तैर्न् TBr. 1, 1, 5, 9. — caus. herwenden ÇAT. Br. 5, 1, 4, 4. 4, 2, 5.

— न्यव scheinbar MBh. 7, 1046, wo aber mit der ed. Bomb. ये न्यवर्तत st. न्यवर्तत zu lesen ist.

— समव caus. zuwenden, kehren gegen ÇAT. Br. 3, 5, 2, 8. 9.

— आ 1) act. trans. herbeiwenden, zurückwenden: को अघ्रे मरुत् आ वर्तत RV. 1, 165, 2. 6, 63, 1. ओ षु वर्तत मरुतो विप्रमच्छं wendet herbei sc. den Wagen, also so v. a. kommet her 1, 165, 14. umdrehen ÇĀṆKH. ÇR. 5, 10, 26. — 2) med. intrans. (im Veda das perf. act.) herbeirollen, — kommen; zurückkehren (auch so v. a. wiedergeboren werden); sich wenden: आ कृष्णेन रजसा वर्तमानः RV. 1, 35, 2. रथमावृत्यं beschreiten (wenn überhaupt hierher zu ziehen; = अघ्वस्थाप्य SĪ.) 56, 1. 164, 47. स आ वृत्स्व कुर्यश्च यज्ञैः 3, 32, 5. आवृत्ते infn. 42, 3. धातुर्मा वृत्स्व 4, 1, 2. रथः 5, 77, 3. आ स्तोमोसो अघ्वत्सत 8, 1, 29. VS. 10, 19. AV. 12, 2, 41. 52. KAUC. 72. आवर्ततो सेना komme herbei MBh. 3, 12589. 6, 2666. नाधर्मश्चरितो लोके सद्यः फलति गौरिव । शनैरावर्तमानस्तु कर्तुर्मूलानि कृतति ॥ Spr. 1529. KHĀND. UP. 4, 17, 9. MAITRĀJUP. 2, 5. धनुरावृत्ते वनात् kehrt zurück RAGH. 1, 82. 2, 19. KHĀND. UP. 4, 4, 5. VARĀH. BRH. S. 5, 49. BHĀG. P. 1, 15, 44. 4, 9, 25. 5, 13, 14. 14, 38. 7, 15, 47. 8, 19, 12. 9, 3, 30. 10, 53, 24. 88, 26. MĀRK. P. 40, 14. पुनर् ÇAT. Br. 5, 5, 2, 4. 13, 1, 2, 4. PRAÇNOP. 1, 9. ved. Cit. beim Schol. zu KAP. 1, 84. BHĀG. 8, 26. KATHĀS. 45, 112. Verz. d. Oxf. H. 50, b, 30. प्रयुद्धानो प्रभयानो पुनरावर्तताम् MBh. 6, 1668. पुनरावर्तमानो च दर्श सरितम् R. 5, 16, 32. इमं मानवमावर्ते नावर्तते KHĀND. UP. 4, 15, 6. अश्वो भूवा पराडावर्तत sich wenden ÇAT. Br. 3, 4, 1, 7. सव्येन KĀTJ. ÇR. 3, 7, 18. प्रदक्षिणाम् 6, 8, 18. KAUC. 6. दक्षिणाम् MBh. 13, 462. ऐन्द्रीमावृत्तम् einen Gang einschlagen KAUSH. UP. 2, 8. 9. आवृत्त्यावृत्त्यं sich be-

ständig drehend MUIR, ST. IV, 97. अर्कस्यावर्तमानस्य der sich neigenden Sonne R. 4, 22, 34. zurückkehren so v. a. sich wiederholen, wiederholt werden ĀÇV. ÇR. 12, 10, 5. ÇĀṆKH. ÇR. 6, 9, 4. 11, 16. 13, 19, 14. VS. PĀT. 4, 165. SIDDH. K. zu P. 8, 2, 18. द्विर्द्वारावर्तम् KĀTJ. ÇR. 19, 3, 20. 20, 2, 4. स संप्रकारस्तेषां मम च — आवर्तत erneuerte sich MBh. 3, 12100. zurückkehren von so v. a. sich losmachen von: मन्वुवशात् 8, 1277. आवृत्त hergewandt KĀTJ. ÇR. 15, 9, 14. hergebracht (Wasser) AIR. Br. 2, 20. ÇĀṆKH. ÇR. 6, 7, 3. zurückgekehrt M. 7, 82. KATHĀS. 12, 34. 51, 65. 162. BHĀG. P. 6, 1, 58. sich drehend: चक्र MAITRĀJUP. 6, 28. umgewandt, umgekehrt AV. 9, 7, 23. KHĀND. UP. 2, 2, 2, 3. MBh. 13, 4057. abgewandt KIR. 11, 51. चतसु KĀTJOP. 4, 1. MAITRĀJUP. 6, 1. आवृत्तमनाः समस्तात् Verz. d. Oxf. H. 256, b, 29. umgebogen SUCR. 1, 24, 9. zur Seite geschoben: शिरसा किंचिदावृत्तमौलिना HARIV. 5763. wiederholt ÇĀṆKH. ÇR. 12, 2, 25. 13, 16, 4. VS. PĀT. 4, 172. Comm. zu 173. स कृत्स्न एव संदर्भो ऽस्माकमावृत्तः UTTARAR. 115, 16 (136, 14). — 3) आवृत्त fehlerhaft für आवृत्त bedeckt MBh. 6, 5491 (आवृत्ता ed. Bomb.). = वृत् COLEBR. und LOIS. zu AK. 3, 2, 41. — Vgl. आवर्तत fgg., आवर्तिन्, आवृत्, आवृत्ति, अनावृत्. — caus. वर्वर्तत, वर्वर्तति, वर्वृत्तन 2. pl., वर्वृत्त्याम् u. s. w., वर्वृत्तीय, वर्वृत्तीत, वर्वृत्तीमहि, वर्वृत्तयै. 1) hinrollen lassen: अश्रुणि MBh. 3, 336. R. 2, 47, 16. schwingen: मुष्टिम् 6, 78, 21. — 2) herwenden, sich wenden lassen, herführen, zurückführen: अर्वागा वर्तया कुरी RV. 4, 32, 15. आ ते मनो ववृत्त्याम् मघाय 7, 27, 5. 36, 4. 42, 3. रथम् 48, 1. आ वृत्सु विप्रो ववृत्तीत कृष्यैः 68, 4. 83, 4. 93, 6. 1, 107, 1. 152, 7. 2, 34, 14. 5, 43, 2. ते नो वमृन्त्या ववृत्तन 61, 16. 6, 68, 1. 8, 7, 33. 77, 4. 92, 11. 10, 10, 1. आ ते रथस्य पूषन्नजा धुरं ववृत्सुः 26, 8. 72, 3. VS. 23, 7. herbeilenken sc. den Wagen so v. a. herbeikommen: आ नो ववृत्त्याः सुवित्यां RV. 1, 173, 13. med. MBh. 3, 15684. — AV. 7, 12, 4. TBr. 2, 1, 8, 1. तं प्रत्यश्चमावर्तयति sie drehen den (Wagen) nach Westen AIR. Br. 1, 14. 3, 15. 7, 5. 8, 10. आदित्यम् ÇAT. Br. 7, 5, 2, 3. अश्वम् 13, 2, 2. कृविधिने उभयतः शालाम् KĀTJ. ÇR. 8, 3, 21. दक्षिणान चावालम् aufstellen 14, 3, 2. पशून् 16, 3, 12. अनावर्तयतः ohne umzudrehen ÇĀṆKH. ÇR. 16, 1, 20. अभ्यात्मम् gegen sich drehen LĀTJ. 2, 11, 19. ĀÇV. GRH. 1, 20, 9. KAUC. 56. रथं तूर्णमावर्तयस्व führe vor MBh. 7, 78. आवर्तितेः शैवलैः herangezogen, an sich gezogen MĀLATIM. 153, 3. स्वमापयावर्तितलोकातन्नः (so nach dem Comm.) herbeigeschafft BHĀG. P. 3, 21, 21. पशून् zurückführen MBh. 4, 1162. अश्वान् 1783. 16, 233. अन्नमालिकाम् so v. a. einen Rosenkranz abbeten KATHĀS. 24, 102. verdrehen, umstellen, umwenden: जिह्वाम् MBh. 13, 4056. दिशः 1, 2930. कालपर्ययम् HARIV. 2931. इदमावर्तितं शुभम् । स्थपिडले कठिने सर्वं गात्रैर्विमुदितं तृणम् ॥ so v. a. in Unordnung gebracht R. 2, 88, 8. तस्मादावर्तितशैव क्रतुरिन्द्रणा ते gestört, zu Nichte gemacht HARIV. 11252. — 4) wiederholen: षामासान् ĀÇV. ÇR. 12, 6, 11. KULL. zu M. 11, 233. चतसु vier Mal KĀTJ. ÇR. 7, 8, 9. हिम् Ind. St. 8, 442. ÇĀṆKH. zu KHĀND. UP. S. 56. SĀH. D. 637. आवर्तिताम् (?) HARIV. 3799 nach der Lesart der neueren Ausg. (आवर्तिताम् ed. Calc.). KĀM. NITIS. 11, 64. — 5) hersagen, hersprechen R. 7, 88, 20. 109, 4. BHĀG. P. 5, 18, 84. — 6) heranziehen so v. a. gewinnen: मनांसि MBh. 5, 117. सामदानविभेदश्च प्रतिलोमानुलोमतः । आवर्तयत वैदेहीं बहूदपडोद्यमैरपि ॥ R. 5, 24, 84. अविमंवादनम् u. s. w. आवर्तयति भूतानि Spr. 3628. vielleicht nur fehlerhaft für आवर्तयति, wie die ed. Bomb. an der ersten Stelle hat. — 7)